

Asia: VN/27147/2024

Lausuntopyyntö Useilla hallinnon tasoilla luottamushenkilönä toimimista arvioineen työryhmän arviomuistiosta

Lausunnossa pyydetään kohdistamaan lausunnon antajan näkemys jaoteltuna alla olevasti:

Usealla hallinnon tasolla luottamushenkilönä samanaikaisesti toimimisesta yleisesti

Orimattilan kaupungilla ei ole koettu, että usealla eri hallinnon tasolla luottamushenkilönä toimiminen olisi erityisen ongelmallista päätöksenteon sujuvuuden näkökulmasta. Arviomuistiossa on tehty olennaisia huomioita ja on totta, että kaksoisroolissa toimiminen eri hallinnon tasoilla aiheuttaa tarvetta mm. tulkita esteellisyyssäädöksiä aikaisempaa tarkemmin. Päätöksentekoon vaikuttavia tulkinnanvaraisia esteellisyyssymyksiä on tullut kuitenkin vähemmän, kun hyvinvointialueiden toiminta on alkanut vakiintua ja roolit selkiytyneet.

Yleisesti voidaankin todeta, että usealla eri hallinnon tasolla toimiminen vaatii luottamushenkilöiltä perehtyneisyyttä ja ajallista panostusta useiden luottamustehtävien hoitamiseksi. Toimiminen samanaikaisesti useammalla hallinnon tasolla voi toisaalta sujuvoittaa tiedonkulkua, edunvalvontaa ja yhdyspinta yhteistyötä. Muistiossa tuodaan hyvin esille tarve kaksoisroolien läpinäkyvyydelle. Työryhmän ehdotusta siitä, että hyvinvointialuelain ja kuntalain sidonnaisuusilmoituksia koskevassa sääntelyssä huomioitaisiin toimiminen usealla hallinnon tasolla, pidetään kannatettavana.

Ehdokkaaksi asettumisen rajoittaminen (arviomuistion luku 5)

Orimattilan kaupunki pitää nykyistä sääntelyä riittävänä. Ehdokkaaksi asettumiselle ei muistiossa esitetä lainsäädännöllisiä rajoituksia, mikä on kannattavaa yhdenvertaisten vaali- ja osallistumisoikeuksien takaamiseksi. Erityisesti pienemmillä paikkakunnilla rajoittaminen saattaisi vaikeuttaa ehdokkaiden saamista entisestään ja kaventaa poliittista harkintaa lähteä ehdokkaaksi. Kuten muistiossa todetaan, on kunnan ja hyvinvointialueen luottamushenkilönä samanaikaisesti toimimisessa kysymys etenkin poliittisesta harkinnasta. On kuitenkin hyvä huomioida, että poliittisilla neuvotteluilla edistetään hyvän hallinnon toteutumista sekä poliittista moninaisuutta siten, etteivät luottamustehtävät keräänty liiaksi samoille henkilöille.

Kunnan luottamushenkilön ja kunnanjohtajan vaalikelpoisuus aluehallitukseen (arviomuistion luku 6.3.5)

Orimattilan kaupunki toteaa nykyisen sääntelyn olevan tältä kohdin riittävää. Kuntien ja hyvinvointialueen toiminnan vakiinnuttua ja toimivallan selkiytyttyä esteellisyyssäännösten on tulkinta mahdollisesti jo helpottunut. Kuten muistiossa todetaan, on myös perusteltua seurata oikeus- ja hallintokäytäntöä sekä poliittisten käytänteiden kehittymistä ehdokasasettelun osalta.

Henkilöstön vaalikelpoisuus aluehallitukseen (arviomuiston luku 6.3.2 – 6.3.4)

Ei lausuttavaa.

Kuntalakiin liittyvät kysymykset ja muut työryhmän havainnot (luku 7)

Ei lausuttavaa.

Muut huomiot

Ei lausuttavaa.

Jokinen Eeva
Orimattilan kaupunki